

כלי מחקר זה נלקח מתוך מאגר כלי המחקר של קרן שלם התומכת במחקר שמטרתו שיפור איכות החיים של אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית והסובבים אותם.

כל המעוניין להשתמש באחד מכלי מחקר מתבקש לפנות לחוקר שערך את המחקר הרלבנטי ולוודא את אישור השימוש בכלי מבחינת זכויות יוצרים.

שם הכלי: שאלון התייחסות לגורמים הקובעים בסוגיית המסוגלות לעמוד לדין - Competence Assessment for Standing Trial for Defendants with Mental Retardation (CAST-MR)

פותח בשנת: 2004, על ידי: King et al

תורגם לעברית בשנת: לא צויין על ידי: לא צויין.

1	מטרת הכלי	הערכת מסוגלות לעמוד לדין והשוואת המסוגלות לממצאי ועדות אבחון.
2	סוג כלי המחקר	שאלון
3	אוכלוסיית היעד	עברייני מין עם מש"ה
4	אופי הדיווח	דיווח חוקרים
5	מבנה הכלי	הכלי מורכב בעיקר משאלות רב ברירתיות, שמוצגות לנאשם בראיון. פריטי המבחן נלקחו מתוך פסקי דין על מסוגלות לעמוד לדין, הערכות כשירות שעברו אנשים עם מחלות נפש וספרות על הכשירות לעמוד למשפט. הכלי CAST-MR מתחלק לשלושה חלקים, שמתייחסים להיבטים הבסיסיים של קריטריוני Dusky. החלק הראשון, מושגים משפטיים בסיסיים, אמור לעזור להעריך את הידע של הנאשם בנוגע לתהליך הצדק הפלילי ובוחן באיזו מידה הוא מבין את המשמעות של המשפט או השימוע, את מקומם של בעלי תפקידים שונים בהליך המשפטי ואת תפקידיהם של עורך הדין והסניגור. החלק השני, מיומנות לעזור להגנה, מעריך באיזו מידה מבין הנאשם את מהותם של יחסי לקוח-עו"ד ואת מידת יכולתו לייפות את כוחו של עורך דינו להגן עליו. החלק השלישי, הבנה של אירועי התיק, נועד לבחון את יכולתו של הנאשם לדון באופן קוהרנטי בעובדות שקשורות לתקרית שבגללה הועמד לדין ולהבין את הקשר בין העובדות בתיק, כפי שאלו נראות לכאורה, לבין המעצר והאישומים שנובעים מהן. במחקר של משרקי (2015) החוקרת ביצעה איחוד קטגוריות בכל חלק, להעלאת רמת התקפות והרלוונטיות של המשתנים לאור ממצאי הפיילוט.
6	סוג סולם המדידה	פריטי דירוג דיכוטומי ביחס לשאלה האם הייתה התייחסות בחוות הדעת (כן=1, לא=0), ודירוג בן 3 רמות ביחס ליכולות האדם עם מש"ה (מסוגל, לא מסוגל, לא יודע).

7	סוג הפריטים בכלי	פריטי דירוג.
8	אורך הכלי	49 פריטים, עם 2 סוגי דירוגים לכל פריט.
9	מהימנות	בדיקת המהימנות הפנימית, מהימנות מבחן חוזר ומהימנות בין שופטים של הכלי CAST-MR הצביעה על כך שהמהימנות הפנימית של הציון הכללי היתה 93. כשנבדקה באמצעות מדד האלפא של קרונבאך ו-92. כשנבדקה במדד Kuder Richardson. הממצאים הללו מצביעים על רמה גבוהה של מהימנות פנימית. בשתי בדיקות נמצא שמהימנות המבחן החוזר היא 89. ו-90. הממצאים הללו סיפקו עדויות חוזרות לרמה גבוהה של מהימנות מבחן חוזר. מהימנות בין שופטים של השאלות הפתוחות הוערכה כנעה בין 80% ל-87%.
10	תקיפות	זהו הכלי התקף הראשון המספק מידע בנוגע למסוגלות לעמוד לדין של נאשמים מבוגרים עם מוגבלות שכלית (Everington & Luckasson 1992a ;1992b;) (Everington, 1990; Grisso, 1992).

רשימת מחקרי קרן שלם אשר עשו שימוש בכלי:

מק"ט	שם המחקר
607 למחקר המלא	משרקי הלא (2015). מסוכנות מינית, מסוגלות לעמוד לדין ואחריות פלילית של עברייני מין עם מוגבלות שכלית. תואר שלישי. אוניברסיטת חיפה. מנחה: פרופ' רימרמן אריק

[למאגר המחקרים של קרן שלם](#)

שאלון התייחסות לגורמים הקובעים בסוגיית המסוגלות לעמוד לדין

Competence Assessment for Standing Trial for Defendants with Mental Retardation (CAST-MR)

Everington & Luckasson (1992)

מסוגל לא מסוגל לא ידוע	התייחסות אנשי מקצוע למשתנה כן – 1 לא – 0	תיאור המשתנה לפי CAST-MR	הגורם	
			מושגים משפטיים בסיסיים Basic legal concepts	I
		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון להבנת הנאשם את תפקיד העד?	עד witness	1
		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון להבנה של האירועים כשהנאשם הולך לבית משפט, מצד הנאשם?	בית משפט court	2
		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון להבנת הנאשם את תפקיד השופט?	שופט judge	3
		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון להבנת הנאשם את תפקיד העו"ד שלו?	עורך דין lawyer	4
		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון להבנת הנאשם את תפקיד התובע?	תובע prosecutor	5
		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון להבנת הנאשם מה הוא שימוע?	שימוע hearing	6
		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות	גזר דין	7

		אבחון להבנת הנאשם מה הוא גזר דין?	sentence	
8		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון להבנת הנאשם מה היא עבירה?	עבירה crime	
9		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון להבנת הנאשם את המשמעות של להיות אשם?	אשם guilty	
10		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון להבנת הנאשם את המשמעות של להיות חף מפשע?	חף מפשע innocent	
11		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון להבנת הנאשם מתי אדם נכנס לכלא?	כניסה לכלא Going to penitentiary	
12		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון להבנת הנאשם מה הוא פשע?	פשע Felony	
13		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון להבנת הנאשם מה הוא עוון?	עוון Misdemeanor	
14		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון להבנת הנאשם למתרחש במשפט?	משפט trial	
15		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון להבנת הנאשם את המשמעות להודות באשמה?	הודאה באשמה Plead guilty	
16		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון להבנת הנאשם מה הוא כלא?	כלא penitentiary	
17		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון להבנת המשמעות של הורדת ימי המעצר מהמאסר מצד הנאשם?	קיזוז ימי המעצר מתקופת המאסר time served	
18		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון להבנת המשמעות של צו מבחן על ידי הנאשם?	צו מבחן probation	
19		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון להבנת המשמעות של הסדר טיעון מצד	הסדר טיעון Plea bargain	

		הנאשם?		
20	זיכוי acquittal	האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון להבנת המשמעות של זיכוי מצד הנאשם?		
21	עונש מקסימלי Maximum sentence	האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון להבנת המשמעות של ריצוי עונש מקסימלי מצד הנאשם?		
22	קנס fine	האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון להבנת המושג קנס על ידי הנאשם?		
23	עונש מינימלי Minimum sentence	האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון להבנת המשמעות של ריצוי עונש מינימלי מצד הנאשם?		
24	שאלות על ידי התובע Prosecutor questions	האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון ליכולת של הנאשם להבין את המשמעות של הפניית שאלות אליו על ידי התובע?		
II	מיומנויות סיוע להגנה Skills to assist defense			
25	גניבה theft	האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון לתרחיש שבו הנאשם גנב משהו ונעצר. הוא לא התכוון לגנוב ומרגיש ממש רע לגבי זה. העו"ד שלו שאל אותו אם עשה זאת. מה היתה תגובתו?		
26	זכות השתיקה Right to silence	האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון לתרחיש שבו הנאשם נעצר והשוטר קרא לו את זכויותיו. הזכויות אומרות שיש לו זכות לשמור על שתיקה; יש לו זכות למנות עו"ד; וכל דבר אחר שיגיד עלול לשמש נגדו. לאחר הקראת זכויות אלו, השוטר שואל אותו אם עשה את המעשה? מה היתה תגובתו?		
27	שיתוף האישי אחרים ב"סיפור"	האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון לתרחיש שבו בזמן שהנאשם היה בכלא, אסיר אחר ביקש שישפר לו את כל סיפורו ואותו		

		אסיר הבטיח שלא יספר לאף אחד. מה היתה תגובתו?	Story telling	
28		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון לתרחיש שבו הנאשם בכלא ואסיר אחר אומר לו לשנות את סיפורו כדי שיזכה להקלה. מה היתה תגובתו?	שינוי עובדות Story change	
29		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון לתגובת הנאשם לתרחיש שבו נתבקש על ידי שוטר לחתום על משהו שאינו מבין?	חתימה על מסמך sign	
30		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון לתרחיש שבו הנאשם נתבקש על ידי העו"ד שלו לעשות משהו שאינו רוצה, כמו להסתפר, מה היתה תגובתו?	בניגוד לרצון Against his will	
31		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון לתרחיש שבו הנאשם נתבקש על ידי העו"ד שלו לספר חלק קצר מסיפורו לבית משפט. למשל, לספר על תגובתו לשוטר כאשר נעצר. מה היתה תגובתו?	שיתוף השופט בסיפור האישי Sharing court	
32		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון לתרחיש שבו התובע שאל את הנאשם שאלה בבית משפט ועו"ד הנאשם התנגד לשאלה. מה היתה תגובתו?	שאלה על ידי התובע Prosecutor question	
33		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון לתרחיש שבו התובע שאל את הנאשם שאלה שאינה מובנת לו. מה היתה תגובתו?	שאלה לא ברורה Incomprehensible question	
34		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון לתרחיש שבו התובע מספר שקרים על הנאשם עד כדי כך שהנאשם מאבד את שלוותו בגלל השאלות. מה היתה תגובתו?	שקרים מטעם התובע Prosecutor lies	
35		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות	ניסיונות התובע	

		אבחון לתרחיש שבו התובע מנסה לגרום לנאשם לשקר על דוכן העדים. מה היתה תגובתו?	Prosecutor tries	
		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון לתרחיש שבו עד מטעם הצד השני סיפר על הנאשם בבית המשפט שקרים רבים. מה היתה תגובתו?	שקרים מטעם העד witness lies	36
		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון לתרחיש שבו הנאשם היה באולם בית המשפט ושמע את השופט והעו"ד שלו מדברים עליו והוא לא הבין את הדברים שנאמרו ביניהם. מה עשה?	שיחת תובע-שופט Lawyer judge conversation	37
		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון לתרחיש שבו הנאשם, באמצע דיון בבית משפט, החליט שהוא רוצה לספר משהו לשופט; הוא עמד ואמר מה שיש לו לומר. מה היה יכול לקרות?	שיתוף ללא התייעצות Telling without consult	38
		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון לתרחיש שבו הנאשם והעו"ד שלו החליטו שהוא יגיד דברים מסוימים על דוכן העדים; ומאוחר יותר הנאשם החליט לשנות את סיפורו. איך פעל?	שינוי הסיפור Changing the story	39
			הבנת האירוע Understanding case events	III
		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון לסיבת המעצר, בהתאם לגרסת הנאשם?	מעצר arrest	40

		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון למספר האנשים האחרים שהיו בזמן המעצר ומי היו אלו, בהתאם לגרסת הנאשם?	מס' אנשים אחרים other people number	41
		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון למעשי האנשים האחרים, בהתאם לגרסת הנאשם?	אנשים אחרים other people doing	42
		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון לתאריך ולשעת התרחשות האירוע, בהתאם לגרסת הנאשם?	תאריך ושעת האירוע Date and time	43
		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון למקום התרחשות האירוע, בהתאם לגרסת הנאשם?	מקום place	44
		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון לתגובת הנאשם כאשר הגיעה המשטרה?	משטרה Police arrive	45
		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון לשיחה שהתקיימה בין הנאשם למשטרה?	שיחה עם המשטרה conversation	46
		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון לאישומים נגד הנאשם, בהתאם להבנתו/גרסתו?	אישום charge	47
		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון למשמעות של האישומים נגד הנאשם (מה צריך לעשות כדי להיות מואשם ב...), בהתאם להבנתו/גרסתו הנאשם?	משמעות האישומים Charges meaning	48
		האם יש התייחסות בפרוטוקולים של ועדות אבחון לחומרת אישומים אלו, בהתאם לגרסת הנאשם?	חומרת ההאשמות Charges seriousness	49